

Sekce 2: Teorie, výzkum a vzdělávání v mediaci

vedoucí sekce: Doc. PhDr. Martina Urbanová, Ph.D., JUDr. Maxim Tomoszek, Ph.D.

Sebereflexe v kontextu kontinuálního vzdělávání mediátorů - PhDr. Jana Dundelová, Ph.D. (PEF, Mendelova univerzita v Brně)

Cílem tohoto příspěvku bylo poukázat na důležitost sebereflexe ve vzdělávání mediátorů a představení vybraných metod sebereflexe, které lze aplikovat v celoživotním seberozvoji mediátorů. Zdůrazněno bylo, že sebereflexe je podstatnou – byť často opomíjenou - složkou sebepoznání i sebevzdělávání; umožňuje nejenom osobnostní, ale také profesní růst. Autorka se podrobněji zaměřila na šest konkrétních metod sebereflexe vhodných pro mediátory: introspekci, seberefektivní rozhovor a dotazník, videotrénink a audiotrénink, seberefektivní deník, metodu asociací a volnou kresbu. Diskutovány byly možnosti praktického využití těchto metod i jejich výhody a úskalí.

Role mediátora v procesu CL/CP – JUDr. Eva Vaňková (ESI, o.p.s)

Příspěvek byl zaměřený na právo spolupráce. Základem Collaborative Law je systém, kdy advokáti vyškolení v mediaci využívají proces mediace k vyjednání vzájemně přijatelné dohody na řešení sporu.

U vysoce konfliktních případů je klienty třeba na jednání připravit – z toho vyplynula potřeba zapojení koučů pro klienty. Kromě něj je zapojován též child specialist a finanční specialista. Podstatou je tedy multidisciplinární spolupráce. Každá profese má svá etická pravidla, která se mohou lišit. Proto někdy vyvstane potřeba i case-managera, který koordinuje zapojení různých expertů. Právo spolupráce představuje sofistikovaný systém a respektuje náročnost jednotlivých profesí.

Metodologie výběru případů vhodných k aplikaci práva spolupráce - Martina Vašátková (PF UP Olomouc)

Příspěvek se zaměřil na možnosti posouzení případů vhodných pro konstruktivní postupy řešení sporů, konkrétně aplikaci práva spolupráce v rozvodových věcech. Autorka prezentovala dotazník, který je součástí její diplomové práce. Východiskem pro jeho sestavení byly dva dotazníky zahraničních autorů, a to Stu Webba a Katherine Stoner. Kdy Webb má širší škálu 10 otázek, zahrnujících také odpovědnost a vztah dítěte k druhému rodiči, nezohledňuje však bezdětné páry. Dotazník Katherine Stoner má 12 otázek a cílí také na téma financí a závislostí. Dle autorky ho lze aplikovat také na výběr případů vhodných pro mediaci. Výsledný dotazník diplomantky má 13 otázek a používá škálu 1-5. Analyzuje silné i slabší stránky klienta. Autorka dotazník nabídla k využití, získaná data budou analyzována v diplomové práci.

Princip dobrovolnosti v mediaci - Mgr. Jan Holas (PF MU Brno)

Autor se ve svém příspěvku zaměřil na princip dobrovolnosti v mediaci jako na jeden z nosných pilířů celé koncepce. Zabýval se teoretickým vymezením principu dobrovolnosti a možnostmi jeho omezení. V souvislosti s tím byla analyzována přípustnost akceptace různých

forem donucení k mediaci s poukazem na unijní a italskou právní úpravu. Byla odmítnuta koncepce donucení v probíhající mediaci. Skeptický pohled autor zaujal také směrem k přímému donucení k zahájení mediace, které může mít negativní vliv na efektivitu koncepce. Uzavřel, že ideálem by mohlo být využití prvků nepřímého, motivačního donucení k mediaci, jako je finanční motivace účastníků či informační povinnost ze strany právnických profesí.

Interkulturní mediace očima českých odborníků - Mgr. et Mgr. Klára Brožovičová, Ph.D.;
Mgr. Katarína Rusinková (PF MU Brno)

Příspěvek představil interkulturní mediaci jako specifické odvětví mediace mající jak následnou, tak preventivní funkci, které je v českém prostředí prozatím v počátcích využívání. Byla přiblížena praxe ve světě i dosavadní praxe v ČR a nastíněny otázky, které interkulturní mediace přináší do budoucna (možnost institucionalizace právem, profesionalizace a vyjasnění rámcového profilu interkulturního mediátora), společně se zamyšlením nad řešeními de lege ferenda. V rámci prezentace byly definovány jak bariéry a výzvy pro rozvoj interkulturní mediace, tak i specifika a výhody mediace u kulturně diverzních klientů.

Z přednesených příspěvků je možné dojít k závěrům:

- Nutnost celoživotního vzdělávání mediátorů - mediátor potřebuje celoživotní seberozvoj.
- Mediace potřebuje multidisciplinární spolupráci.
- Mediátor by měl poznat svého klienta a jeho situaci – možnosti a meze testování silných a slabých stránek klienta.
- Stále diskutovaná otázka dobrovolnosti mediace, nedobrovolnost může mít vliv na efektivitu mediace, vhodnější nepřímé motivační „donucení“ např. na základě financí.
- Nutnost dalšího rozvoje interkulturní mediace jako specializace ve spojení s měnící se multikulturní společností.